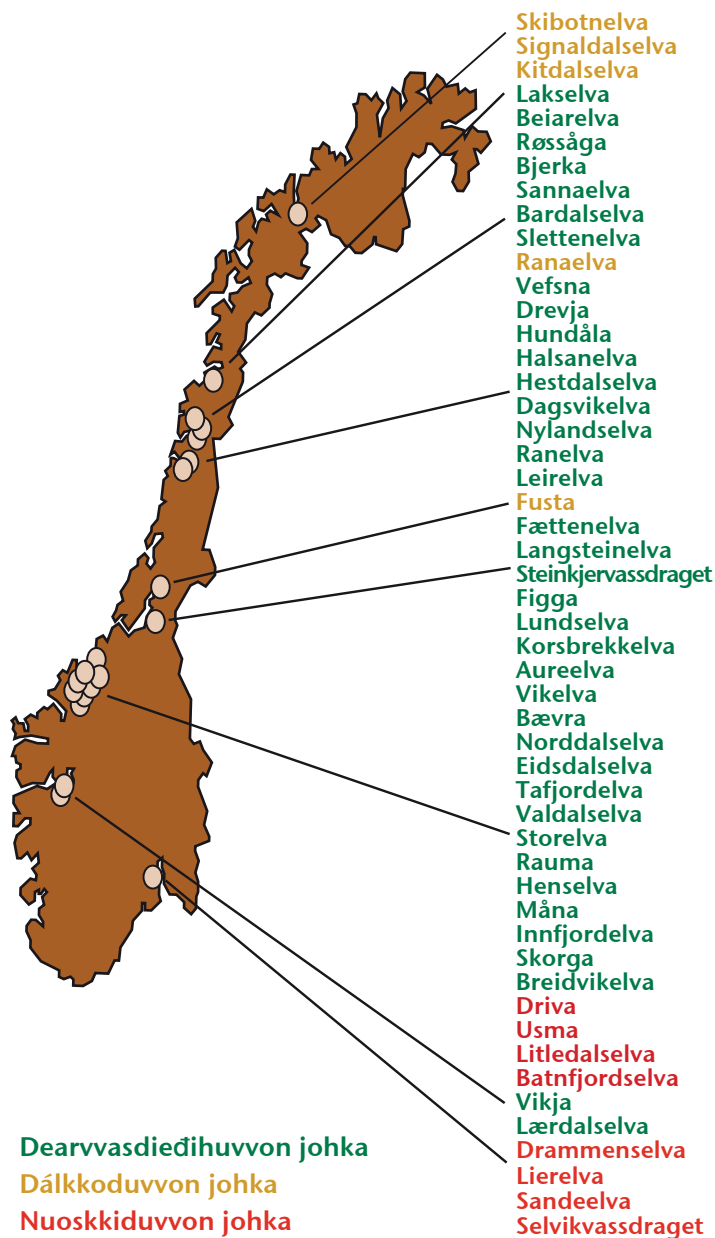

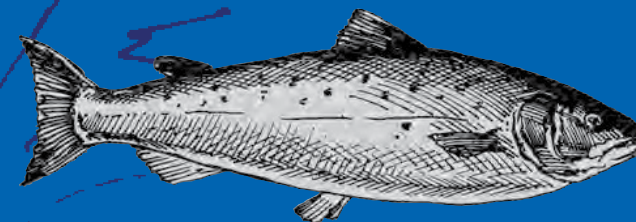
Gyrodactylus salaris dilli Norgga čázádag 1.06.2020

heining – 2020

Dearvvas guolit boahhte áigái

Leat go dus gažaldagat «Gyro» birra ja
mo dát njoammudávda leavvá, de váldde
oktavuođa Biebmoearráigeahčui
telefonnummar **22 40 00 00**
www.mattilsynet.no

Ná hehttet Gyrodactylus salaris leavvamis

Mattilsynet

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mii lea Gyrodactylus salaris?

Gyrodactylus salaris lea unna parasihšaš (sullii 0,5 mm) mainna norgga luosat jápmet. Dat dolle unna roahkážiiguin gitta luossaveajehiidda ja borrá čuoma. *G. salaris* sáhtta laskat sohkaheali haga ja ovttaveajehii sáhttet šaddat duháhiid mielde parasihšat ovdal go jápmá. Parasihšta gohčoduvvo dávjá luossagoddin dahje dušše «Gyron».

Manne dát guoská munnje?

Dávdda dihte sáhtta luossa alfarot jávkat nuoskkiduvvon jogain. Jus mii eat daga dáinna maidege de gal luossaguolásteapmi Norggas sáhtta šaddat historján. Danne lea hui dehálaš ahte buohkat geat johtet jogaid ja jávriid mielde dihtet maid sii galget dahkat. Mii fertet buohkat bargat vai parasihšta ii leava eará jogaide.

Gos *G. salaris* bohtá?

G. salaris lea várra guhká jo gávdnon báltalaš jogain Suomas ja Ruoššas, ja vejola at maid Nuorta-Ruo as. Báltalaš luosat girdet parasihša buoret go min luosat. Norggas gávdnu parasihšta vuosttaš geardde 1975:s ma el go Ruo as importerejedje gilvvaguliid. Dat deattuha man dehálaš lea ahte ii gilvve gulliid o a jogaide dahje sirdde gulliid eará jogaide dahje seamma jogas eará sadjái.

Sáhtta go luossa vuostálastit dávdda?

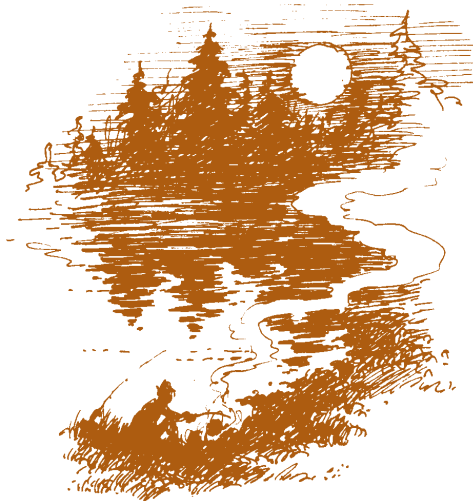
Norgga luossa lea hirbmat hearki parasihštii. Lea eahpesihkar man guhká ádjána šaddat nu nanusin parasihša vuostá ahte parasihšta ii leat šat várálaš min luossanállái. Vásáhusat norgga jogain main lea «Gyro»-infekšuvdna, lea ahte parasihšta goddá buot luosaid.

Movt njoammu parasihšta?

Parasihšta sáhtta njoammut guliid, firpmiid, di ggaid ja ázi mielde mat bohtet jogain ja rusttegiin maidda lea njommon. Norggas lea parasihšta njommon o a guovlluide eanas danne go buohcci guolit leat sirdojuvvon ja gilvojuvvon o a jogaide, muhto dat sáhtta maid njoammut biergasiid mielde mat adnojuvvojit má ggain jogain. *G. salaris* sáhtta ceavzit má ga beaivvi njuoska birrasiin, omd. plastihkkabussiin, jápmán guliin, bivdinbiergasiin nu go gállinbiktasiin, firpmiin, gártniin ja hoavain. Eai leat dušše oaggunbiergasat maid mielde dávda sáhtta njoammut, muhto buot biergasiid mielde mat adnojit ázis: Gummevatnasiid, guottáid, kanoid ja kajáhkaid mielde.

DANNE:

- Ii leat lobálaš sirdit dahje gilvit guliid nu ahte uovvova at eai leat addán lobi: Biebmobearráigeah u dahje Fylkkamánni.
- Ale basa dahje olle guliid eará sajiin go doppe gos goddet dan.
- Ii leat lohpi sirdit biergasiid eará johkii dahje ovttajoga siskkobealde jus ii goikat dahje desinfisere daid.
- Ale leike ázi eará sadjái go gos dat lea vižžojuvvon.

Várut dán ovdal go sirddát biergasiid eará johkii dahje seamma jogas eará sadjái:

Fina desinfiserenstašuvnnas desinfisereme biergasiid,

dahje desinfisere ieš Virkon-S:in (maid oasttat omd. Felleskjøpet-råmbuvrras). Virkon-S luvvejuvvo čáhcai 1% luvvusin, vuidojuvvo biergasiidda ja galgá orrut unnimusat 15 minuhta ovdal doidojuvvo eret. Hárjáneamis diehtit ahte Virkon-S ii billis biergasiid. Čuovo bagadeami doasas dahje jeara Biebmobearráigeahčus eanet dieđuid,00102}

dahje Sihkarastte ahte buot biergasat leat áibbas goikásat ovdal go sirdojuvvojit eará johkii. Dat guoská oaggunbiergasiidda, hoavaide, vatnasiidda, stevelliidda ja eará diŋggaide mat leat leamašan čázis,

MUITTE: Ii leat lohpi fievrridit čázi ja guliid eará johkii dahje eará sadjái ovttajogas, go lea várra ahte gyro njoammu.

ALE basa ja čolle guoli eará sajiin go doppe gos leat god-dán dan

DESINFISERE ja/dahje goikat biergasiid ovdal go daid sirddát eará johkii dahje eará sadjái seamma jogas

